

Toxicoloog Jan Tytgat: "Mijn frigo's steken vol cannabis" | Veto

Interview Toxicoloog Jan Tytgat vecht voor regularisatie cannabis

"Mijn frigo's steken vol cannabis"

"Ik maak geen onderscheid meer tussen hard- en softdrugs," klinkt het bij Antwerps burgemeester Bart De Wever (N-VA). Onzin volgens Leuvens toxicoloog Jan Tytgat. Als een Don Quichot vecht hij voor de regularisatie van marihuana.

Sam Rijnders

Met econoom Paul De Grauwe en criminoloog Tom Decorte stelde Tytgat eerder dit jaar een heus cannabisplan voor. Het Belgische beleid heeft gefaald, luidt hun conclusie. Tijd om het roer om te gooien.

De bloemtoppen van de vrouwelijke cannabisplant bevatten THC of tetrahydrocannabinol, doceert de toxicoloog. "Die psychoactieve stof werkt op een eiwitje in ons brein. Je bent verlost van alle stress en ziet het leven door een roze bril. Geen wonder dat het zo succesvol is," lacht hij.

Wat drijft een alom gerespecteerd toxicoloog tot een pleidooi voor de regularisatie van marihuana?

Jan Tytgat: «Justitie doet dagelijks op onze expertise een beroep als gerechtsdeskundigen. Wanneer er cannabis in beslag genomen wordt, moeten wij die analyseren. Al lang zien wij dat er meer en meer plantages worden ontdekt en gebruikers betrapt. Ik kan letterlijk niet meer volgen: mijn frigo's steken vol. Tegenover tien jaar geleden is er een exponentiële groei.»

«Eigenlijk moet ik jullie bedanken. Vorig jaar merkte ik in *Veto* op dat we zouden moeten legaliseren. Daar doken de media op en zo is de bal aan het rollen gegaan.»

"Cannabis is even verslavend als koffie," vertelde u in diezelfde *Veto*.

Tytgat: «Psychisch gezien is cannabis verslavend. Je kan enorm hunkeren naar een nieuwe joint, net als naar een nieuwe kop koffie. Bij heroïne is dat ook zo, maar ben je ook fysiek afhankelijk. Je begint te zweten of trillen als je snoepje er niet meer is. Vandaar het onderscheid tussen soft- en harddrugs.»

«Vijf procent van de gebruikers zal last hebben van die psychische component. Dat cijfer valt mee, zeker als je vergelijkt met chocolade, koffie, tabak of alcohol. Idealiter is het nul, maar mensen zijn subjectieve wezens die altijd hunkeren naar iets.»

Reguleren is controleren

Het is een softdrug, maar de THC-waarden in cannabis zijn erg gestegen. Is een jointje nog steeds onschuldig?

Tytgat: «Hulpverleners merken inderdaad dat cannabis sterker geworden is. Dat is zo de laatste decennia, maar nu stagneert het. Een dealer is ook niet gebaat bij te sterke weed waardoor zijn klanten overdosissen krijgen.»

«Door te regulariseren kan je dat juist controleren. Als u of ik vandaag een joint op de Oude Markt kopen, weten wij niet hoe straf dat spul is. In de stalen die wij analyseren zien we dan ook een grote variatie. Er zitten ook restjes pesticide en andere rommel in waar kwekers niet bezorgd om zijn. Stoffen die je zeker niet in je lichaam wilt. Van een blikje bier weet je perfect hoeveel alcohol erin zit. Je weet ook dat het kwalitatieve alcohol is waar je niet blind van wordt. Waarom kan dat niet voor cannabis?»

Uw tegenstanders waarschuwen dat cannabis tot psychoses kan leiden.

Tytgat: «De basis van de toxicologie is dat de dosis het effect bepaalt. Hoe meer THC dat eiwitje in je hersenen bereikt, hoe groter de effecten. Het is inderdaad bijzonder gevaarlijk als een scholier in zijn allereerste joint toevallig zeer straffe belgo- of nederweed gebruikt. Dat beaamt iedereen. Door te reguleren, kun je zulke incidenten juist voorkomen. Wij willen zeker niet promoten, maar de *collateral damage* beperken.»

Andere softdrugs zoals alcohol en nicotine zijn wel geregulariseerd. Gaat onze maatschappij hypocriet om met haar genotsmiddelen?

Tytgat: «U heeft absoluut gelijk: dat zijn drie populaire psychotrope stoffen. Ik pleit voor een consequenter beleid. Wie een pintje bier drinkt, doet aan gereguleerd druggebruik. Je weet wat je drinkt en je kunt de gevolgen inschatten. Helaas lopen gebruikers van cannabis een veel groter risico.»

«Je moet kunnen discrimineren en de context speelt een rol. Alcohol en tabak behandelen we ook niet *krak* hetzelfde: je mag een voertuig besturen nadat je een heel pakje gerookt hebt, maar niet nadat je een hele bak gedronken hebt. Maar wij weten

als wetenschappers toch waarover we praten?»

De schatkist is alvast gebaat bij regularisatie. Per plantage rekenen u en uw collega's jaarlijks een miljoen euro omzet.

Tytgat: «Wanneer dat een witte activiteit wordt, kun je btw en accijnzen heffen en creëer je tewerkstelling. Bovendien heb je minder hulpverlening en tussenkomsten van de politie en het parket nodig. Maar je mag het niet voor het geld doen. Die extra inkomsten kun je wel benutten voor meer preventie.»

Generatieconflict

Open Vld-voorzitter Gwendolyn Rutten merkte in deze krant op dat wie cannabis rookt "niet alleen met zijn eigen leven speelt, maar ook met dat van anderen". Door die maatschappelijke impact is ze tegen.

Tytgat: «Ik ben veel genuanceerder. Er zijn ontelbaar veel mensen die verantwoord cannabis gebruiken. Ze zorgen niet voor overlast en zijn fysiek niet afhankelijk. Ze hunkeren misschien naar een nieuwe joint, maar *tant pis* als ze die niet vinden. Ze zullen hun buurman niet beroven en hun buurvrouw niet verkrachten. Voor heroïne bega je letterlijk een moord omdat je lichaam er zo naar hunkert.»

De politiek werkt u wel vaker tegen. Het Antwerps stadsbestuur voert de war on drugs op met een GAS-boete voor iedereen die een joint opsteekt.

Tytgat: «Een spijtige zaak. Een uniforme aanpak op nationaal of zelfs Europees niveau zou trouwens fantastisch zijn, net als met alcohol en nicotine. Dan heb je geen stad die strenger is dan de andere.»

«Zwart-wit redeneren is nooit goed. Dit debat vraagt om nuance en compromis, met de *hardliners* kun je nooit praten.»

Is het niet frustrerend om als Don Quichot tegen de stroming in te roeien?

Tytgat: «Het vergt veel moed om je nek uit te steken als academicus en toxicoloog. Rabiante tegenstanders vragen zich af hoe ik dit in godsnaam kan voorstellen. Die mensen luisteren niet naar mijn verhaal. Ik ga cannabis nooit aanmoedigen: door te roken loop je risico op longkanker. Maar laat ons eerlijk en pragmatisch zijn: het is een realiteit in de maatschappij. Jongeren zullen altijd experimenteren. Zorg er dan voor dat er zo weinig mogelijk persoonlijke en maatschappelijke schade

is.»

«Politiek is er ook een generatieconflict. De oudere garde en lokale baronnen verliezen stilaan hun voeling met de leefwereld van jongeren. Die staan in dit dossier met hun twee benen in de realiteit.»

Zal regularisatie niet leiden tot een toename van het gebruik?

Tytgat: «Heel eerlijk: dat weet ik niet. Ik kan niet bewijzen of er minder of meer gebruikers zullen zijn. Wel staat vast dat het huidige model heeft gefaald. De doelstellingen van de federale beleidsnota ter zake zijn minder gebruikers, minder plantages, minder overlast en een hogere kwaliteit. Al die doelstellingen zijn mislukt. Geef een wetenschappelijk gemotiveerd alternatief beleid dan een kans.»